

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ સમક્ષ
ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૧૭૭/૨૦૧૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ અકીલ કુરેશી

સહી/-

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ બરિન વૈષ્ણવ

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?	
૨	રિપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા ઈચ્છે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગેનો કાયદાનો કોઈ મહત્વનો પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	

નારણભાઈ બાબુભાઈ ભૂવા અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય પ્રતિવાદી(ઓ)/સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ વતી એચ.સી.એલ.એસ. કમિટી, એડવોકેટ
અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ વતી સુશ્રી સોના સાગર, એડવોકેટ
સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ વતી શ્રી એચ.કે. પટેલ, એ.પી.પી.

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ અકીલ કુરેશી
અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તિ બરિન વૈષ્ણવ
તારીખ: ૨૧, ૨૨ / ૦૩ / ૨૦૧૭
મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ અકીલ કુરેશી દ્વારા)

૧. સેશન્સ કેસ નં. ૪૪/૨૦૧૦ ના મૂળ આરોપી નં. ૧ દ્વારા વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ, ગોંડલના તારીખ ૧.૫.૨૦૧૨ ના ચુકાદાને પડકારવા માટે આ અપીલ દાખલ કરવામાં આવેલ છે.
૨. ટૂંકમાં કહીએ તો, ફરિયાદપક્ષનો કેસ એવો હતો કે મૃતક કુંકુબેન સૂકા છાણાં (સામાન્ય રીતે ગ્રામીણ ઘરોમાં રસોઈ માટે બળતણ અને અન્ય સમાન હેતુઓ માટે વપરાય છે) આપવા માટે બંને આરોપીઓ એટલે કે હાલના અપીલકર્તા અને આરોપી નં. ૨ રેખાબેનના ઘરે ગયા હતા. તે સમયે તેમણે સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં પહેરેલા હતા. બંને આરોપીઓએ તેમના આવા ઘરેણાં લૂંટવાના ઈરાદાથી તેમનું ગળું દબાવીને હત્યા કરી હતી. ત્યારપછી તેમના શબને એક થેલામાં ઢાંકીને ગટરમાં ફેંકી દેવામાં આવ્યું હતું જ્યાંથી તે લગભગ આઠ દિવસ પછી અત્યંત કોહવાયેલી

હાલતમાં મળી આવ્યું હતું. તેથી, બંને આરોપીઓ પર ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૧૧૪ સાથે વંચાણે લેતા કલમો ૩૯૨, ૩૦૨, ૨૦૧ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. આરોપીઓએ સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં બજારમાં વેચી દીધા હતા. તેથી, તેમના પર આઈ.પી.સી. ની કલમ ૧૧૪ સાથે વંચાણે લેતા કલમ ૪૦૪ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાનો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો. આ અસરનો ચાર્જ આંક ૧૧૫ પર ઘડવામાં આવ્યો હતો.

૩. મૃતકના પતિ રાજુભાઈ મૈસુરભાઈ મેવાડા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩, આંક ૪૩ એ જુબાની આપી કે તેઓ દૂધ વેચવાના કામમાં સંકળાયેલા હતા. તેઓ સરધાર ગામે પોતાના ખેતરમાં ખેતીનું કામ પણ કરતા હતા. બનાવના દિવસે સાંજના ૫ વાગ્યાના સુમારે તેઓ પોતાના ગામે ગયા હતા. તેમના પત્ની છાણાં આપવા ગયા હતા. ૬ વાગ્યે, તેમના પુત્ર રણમલે તેમને ફોન કર્યો અને કહ્યું કે માતા પાછા ફર્યા નથી. તેથી, તેઓ સરધારથી રાજકોટ પરત ફર્યા અને પોતાના પત્નીની શોધખોળ કરી. તેમના ભાઈ ધીરુભાઈ અને અન્ય લોકો તેમની સાથે શોધમાં જોડાયા. તેઓ તેમને શોધી શક્યા નહીં. જ્યારે તેઓએ તેમની પુત્રીને પૂછ્યું, ત્યારે તેણે તેમને કહ્યું કે તે જાણે છે કે તેની માતા સામાન્ય રીતે છાણાં આપવા ક્યાં જાય છે. તેણે તે જગ્યા બતાવી જે ફ્લેટ કોમ્પ્લેક્સમાં એક નાનો રૂમ હતો. તેમને તેમના છાણાં બહાર પડેલા મળ્યા.

રૂમને તાળું મારેલું હતું. તપાસ કરતાં તેમને જાણવા મળ્યું કે આરોપી નં. ૧ નારણભાઈ બાબુભાઈ અને તેમના પત્ની આરોપી નં. ૨ ગઈકાલ રાતથી ગુમ થઈ ગયા હતા. તેઓએ ફ્લેટના માલિક વજુભાઈનો પણ સંપર્ક કર્યો, જેમણે તેમને કહ્યું કે નારણભાઈ તેમના સંબંધી હતા અને તેઓ પોતાના પત્ની સાથે સદર ફ્લેટમાં રહેતા હતા પરંતુ હાલમાં તેઓ ક્યાં છે તેની તેમને ખબર નથી. તેઓ જૂનાગઢના રામ પાર્ક ખાતે હોઈ શકે છે. સદર જગ્યાએ પણ તેઓ મળ્યા ન હતા.

સાક્ષીએ જણાવ્યું કે તેમના પત્ની જ્યારે ગુમ થયા તે સમયે તેઓએ સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં પહેર્યા હતા. તેમણે આવા ઘરેણાંનું અંદાજિત વજન અને વર્ણન આપ્યું. તેમણે ભકિતનગર પોલીસ સ્ટેશનમાં પોતાના પત્ની ગુમ થયાની જાણ કરી હતી.

૨૩.૨.૨૦૧૭

તેમણે વધુમાં જુબાની આપી કે આશરે આઠ દિવસ પછી, તેમના પત્નીનું શબ શાપર પેટ્રોલ પંપ પાસેની ગટરમાંથી મળી આવ્યું હતું. તેમના પત્નીએ પહેરેલા કપડાં અને તેમના પગમાં ચાંદીની એક વીંટી અને ગળામાં એક વીંટી જે શબ પર હતી, તેના પરથી તેઓ તેમને ઓળખી શક્યા હતા. આ પછી, તેમની એફ.આઈ.આર. નોંધવામાં આવી હતી જે આંક ૪૪ પર રજૂ કરવામાં આવી હતી. તેમના જણાવ્યા મુજબ, જ્યારે તેમના પત્ની છાણાં આપવા માટે તેમના ઘરે ગયા હતા ત્યારે બે

આરોપીઓએ તેમણે પહેરેલા સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં લઈ લેવા માટે તેમની હત્યા કરી હતી.

ઊલટ તપાસમાં, તેઓ સંમત થયા કે જ્યાં સુધી શબ મળ્યું ન હતું ત્યાં સુધી તેમને બનાવ વિશે કોઈ અંગત માહિતી ન હતી. બનાવની તારીખે, તેમના પત્નીએ તેમને કહ્યું ન હતું કે તેઓ છાણાં આપવા ક્યાં જવાના છે. તેમણે આરોપીના ઘરની બહાર પડેલા છાણાં પોતાના પત્નીએ બનાવેલા છાણાં તરીકે ઓળખ્યા હતા. આરોપીનું ઘર તેમના ઘરથી આશરે અડધો કિલોમીટરના અંતરે હતું અને જ્યાંથી શબ મળ્યું તે જગ્યા આશરે ૫ કિમીના અંતરે હતી.

૪. રણમલભાઈ રાજુભાઈ મેવાડા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૫, આંક ૪૬, બાળ સાક્ષી અને ફરિયાદીના પુત્ર હતા. જ્યારે તેમના માતા છાણાં આપીને પાછા ફર્યા ન હતા ત્યારે તેમણે રાજુભાઈ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ ને ફોન કર્યો હતો. આ સિવાય તેમની પાસે અન્ય કોઈ માહિતી ન હતી.
૫. ફરિયાદીની પુત્રી ભાવનાબેન રાજુભાઈ મેવાડા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૭, આંક ૪૮ ની ઉંમર તેમની જુવાની નોંધતી વખતે આશરે ૧૭ વર્ષની હતી. તેમણે પણ માતા પોતાના કામ પરથી પાછા ન ફર્યા હોવાનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જેના પરથી તેમના ભાઈ રણમલે તેમના પિતાને બોલાવ્યા હતા. બીજા દિવસે, તેમના મામા મચ્છાભાઈએ તેમને એવી બધી જગ્યાઓ બતાવવા કહ્યું જ્યાં માતા છાણાં આપવા જતા હતા. તેણી તેમને

આવી જગ્યાઓ પર લઈ ગઈ હતી. તેણીએ રસપ્રદ રીતે ઉમેર્યું હતું કે નારણભાઈ બાબુભાઈના ઘરે, પાડોશીએ તેમને કહ્યું હતું કે કંકુબેન છાણાં આપવા આવ્યા હતા પરંતુ ઘરની બહાર આવ્યા ન હતા. આ વિગતો માત્ર આ સાક્ષીની જુબાનીમાં જ આવી છે અને તે પણ સાંભળેલી માહિતીના પુરાવા તરીકે આવી છે અને મૃતક આરોપીના ઘરમાં પ્રવેશતા જોવા મળ્યા હોય પરંતુ બહાર ન આવ્યા હોય તેવી બીજી કોઈ પ્રત્યક્ષ માહિતી ઉપલબ્ધ નથી.

૬. રસપ્રદ વાત એ છે કે, મરછાભાઈ દેવાભાઈ ચાવડીયા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૬, આંક ૪૭, જેમની સાથે ભાવનાબેન, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૭ એ આરોપીના ઘરે ગયા હોવાનો દાવો કર્યો હતો, તેમણે પોતાની જુબાનીમાં પાડોશીએ તેમને એવી જાણ કર્યાનો ઉલ્લેખ કર્યો ન હતો કે મૃતક ઘરમાં પ્રવેશ્યા હતા પરંતુ તેમને બહાર જતા જોવા મળ્યા ન હતા. તેમણે માત્ર એટલું જ જણાવ્યું હતું કે ઘરની બહાર, છાણાં પડેલા હતા જે મૃતકના હતા. આ પાછળના ભાગની માહિતી ભાવનાબેને પોતાની જુબાનીમાં આપી ન હતી.

૭. મૃતકના પતિના ભાઈ ધીરુભાઈ દેસુરભાઈ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૪, આંક ૪૫ બાજુમાં રહેતા હતા. તેઓ પણ ફરિયાદીના ગુમ થયેલા પત્નીની શોધખોળમાં જોડાયા હતા. તેઓ જૂનાગઢ ખાતે આરોપી નં. ૧ નારણભાઈના આપેલા સરનામે ગયા હતા અને તેમના પિતાને મળ્યા હતા

જેમણે તેમને કહ્યું હતું કે તેમણે નારણભાઈને ચાર વર્ષથી ઘરમાંથી કાઢી મૂક્યા છે અને તેમને તેમના ઠેકાણા વિશે ખબર નથી.

૮. વજુભાઈ ટપુભાઈ લોઢીયા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯, આંક ૪૮ એ આરોપી નં. ૧ નારણભાઈ બાબુભાઈના સંબંધી હતા. તેમણે નારણભાઈને રૂમ વાપરવા આપ્યો હતો જે તેમની માલિકીનો હતો. તેમણે જુબાની આપી કે નારણભાઈ સદર રૂમમાં લગભગ ત્રણ કે ચાર મહિના રહ્યા હતા અને પછી એક વખત તેમને ફરિયાદ કરી હતી કે તેમના ઘરમાંથી ચોરી થઈ છે. સાક્ષીએ તેથી, તેમને કહ્યું કે જો નારણભાઈને ચોરીની ચિંતા હોય, તો તેઓ ઘર ખાલી કરી શકે છે. આ વાતચીત પછી, નારણભાઈ એક-બે દિવસ પછી ચાલ્યા ગયા, ત્યારબાદ, એક ભરવાડ તેમના ગુમ થયેલા પત્નીની શોધમાં તેમના ઘરે આવ્યો. તેઓ પૂછપરછ કરી રહ્યા હતા કારણ કે નારણભાઈ પણ મળી આવતા ન હતા. ત્યારબાદ નારણભાઈ શિવરાત્રીના દિવસે તેમની ઓફિસે આવ્યા હતા. તેમણે તેમને ભરવાડ તેમની શોધમાં હોવા વિશે કહ્યું હતું. નારણભાઈએ બહાનું કાઢીને તેમને મળવાનું ટાલ્યું હતું.

ઊલટ તપાસમાં, નારણભાઈએ તેમને ફોન પર ઘરમાં ચોરી થઈ હોવાની ફરિયાદ ક્યારે કરી હતી તેની ચોક્કસ તારીખ તેઓ આપી શક્યા ન હતા.

૯. ડૉ. હેતલકુમાર છગનભાઈ કચરા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૬, આંક ૨૧ એ મૃતકના અત્યંત કોહવાયેલા શબનું પોસ્ટમોર્ટમ કર્યું હતું. પોસ્ટમોર્ટમ નોંધ

આંક ૨૨ પર રજૂ કરવામાં આવી હતી જેમાં તેમણે તેમના ગળાની આસપાસ ફાંસાના નિશાન નોંધ્યા હતા અને અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે મૃત્યુનું કારણ દોરડાથી ગળું દબાવવાને લીધે શ્વાસ રૂંધાવાથી થયું હતું. મૃત્યુનો સમય પોસ્ટમોર્ટમના ૫ થી ૧૦ દિવસ પહેલાનો હોવાનો અંદાજ હતો. તેમણે ગ્રૂપિંગ અને કોસ મેચિંગ માટે લોહી અને ડીએનએ પ્રોફાઇલ માટે દાંત સાચવી રાખ્યા હતા.

૧૦. પંચનામા, આંક ૧૪ હેઠળ, આરોપીના ઘરની તલાશી લેવામાં આવી હતી. પંચ સાક્ષી મુકેશભાઈ નરોત્તમભાઈ લોઢીયા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૩, આંક ૧૩ એ ફરિયાદપક્ષને સમર્થન આપ્યું. પંચનામું દર્શાવશે કે ઘર ફ્લેટ કોમ્પ્લેક્સના ભોંયતળિયે આવેલું જૂનું જર્જરિત એક રૂમનું મકાન હતું. તપાસ એજન્સીને આ જગ્યાએથી માત્ર એક જૂનું ગાદલું અને ગાદલાનું કવર જ મળી આવ્યું હતું. જોકે પંચનામામાં આ વસ્તુઓ પર કેટલાક ડાઘ નોંધવામાં આવ્યા છે, એફ.એસ.એલ. અને સીરોલોજીકલ પૃથ્થકરણ જેનો અમે પછીના તબક્કે ઉલ્લેખ કરીશું, તેમાં કોઈપણ લોહીની હાજરી જોવા મળી ન હતી.

૧૧. મુકેશભાઈ ચીમનભાઈ જાજમેરીયા, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૭, આંક ૨૭ પંચ સાક્ષી હતા જેમની હાજરીમાં પંચનામા આંક ૨૮ હેઠળ, તપાસ એજન્સીએ વેરાવળ ખાતે આવેલી સોની મનસુખલાલ નંદલાલ સોનીની

દુકાનમાંથી ૫૧.૯૯૦ ગ્રામ વજનના સોનાના અને ૨૮૮ ગ્રામ વજનના ચાંદીના ટુકડા રિકવર કર્યા હતા.

૧૨. પંચનામા આંક ૪૧ હેઠળ, તપાસ એજન્સીએ એક "તગારું" (ઘરગથ્થુ વસ્તુઓ અને ખેતપેદાશો લઈ જવા માટે વપરાતું ધાતુનું પાત્ર) કબજે કર્યું. પંચ સાક્ષી ચાકુબભાઈ સિદ્ધીકભાઈ ગોહેલ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૧, આંક ૪૦ હોસ્ટાઈલ જાહેર થયા. પંચનામામાં નોંધવામાં આવ્યું છે કે પોલીસે પંચ સાક્ષીને જાણ કરી હતી કે કંકુબેનની હત્યા કર્યા પછી, તેમનું તગારું લારીવાળા ફેરિયાને આપવામાં આવ્યું હતું જે રિકવર કરવાનું છે. ત્યારબાદ, આરોપી પંચ સાક્ષી અને પોલીસ પાર્ટીને એક ચાની સ્ટોલ પર લઈ ગયો જ્યાં સ્ટોલ ચલાવનાર શાંતિલાલ રતિલાલ પાસેથી, તગારું કબજે કરવામાં આવ્યું.

૧૩. સીરોલોજીકલ રિપોર્ટ આંક ૬૭ સાથે વંચાણે લેતા એફ.એસ.એલ. રિપોર્ટ દર્શાવશે કે મૃતકનું બ્લડ ગ્રૂપ 'A' હતું જે માત્ર તેમના કપડાંમાંથી મળી આવ્યું હતું અને અન્ય કોઈ વસ્તુઓમાંથી નહીં.

૧૪. શબ કંકુબેનનું જ છે તેની ઓળખ પ્રસ્થાપિત કરવા માટે ફરિયાદપક્ષે ડીએનએ રિપોર્ટ પણ રજૂ કર્યો હતો. ડીએનએ નમૂનાઓ, જેમ કે રિપોર્ટ આંક ૬૫ પરથી જોઈ શકાય છે, તેમની પુત્રી અને પુત્રો સાથે મેળ ખાતા હતા, આમ શબની ઓળખના પ્રશ્નને શંકાની બહાર મૂકે છે. ટૂંકમાં આ રેકૉર્ડ પરના પુરાવા છે.

૧૫. આ કેસ સંપૂર્ણપણે સંજોગોજન્ય પુરાવા પર આધારિત છે. પ્રસ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ મુજબ, આવી પરિસ્થિતિમાં, આરોપીને દોષિત ત્યારે જ ઠેરવી શકાય જો પ્રસ્થાપિત સંજોગો એક સંપૂર્ણ સાંકળ બનાવે જે આરોપી વ્યક્તિઓની સંડોવણીના એકમાત્ર સંભવિત નિષ્કર્ષ તરફ અચૂકપણે ઇશારો કરતી હોય અને તેનાથી વિપરીત અન્ય કોઈપણ પૂર્વધારણાને બાકાત રાખતી હોય. તેથી પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે, અમે એવા સંજોગોની ખાતરી કરવા માંગીએ છીએ જે પ્રસ્થાપિત થયા છે અને જેના પર ફરિયાદપક્ષ આધાર રાખી શકે.

૧૬. અમે યાદ કરી શકીએ કે પ્રથમ માહિતી આપનાર રાજુભાઈ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩, મૃતકના પતિ ઘરથી દૂર હતા જ્યારે તેમના પત્ની, તેમના બાળકના જણાવ્યા મુજબ, છાણાં આપવા માટે ઘરની બહાર ગયા હતા. તેઓ ક્યાં ગયા હતા તેની તેમને કોઈ માહિતી ન હતી. ઘરમાં રહેલા બાળકોને પણ તેમની માતા ક્યાં ગયા હતા તેનો કોઈ ચોક્કસ ખ્યાલ ન હતો. ભાવનાબેન, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૭, માત્ર એવી કેટલીક જગ્યાઓ બતાવી શક્યા જ્યાં માતા સામાન્ય રીતે છાણાં આપવા જતા હતા, તેમાંથી એક આરોપીનું ઘર હતું. આરોપી જ્યાં રહેતા હતા તે પાડોશ વિસ્તારમાંથી અન્ય કોઈ પ્રત્યક્ષ સાક્ષી ન હતો જેણે મૃતકને તે દુર્ભાગ્યપૂર્ણ દિવસે આરોપીના ઘરે જતા જોયા હોય. આમ અમારી પાસે કોઈ પ્રત્યક્ષ માહિતી નથી કે ૧૦.૨.૨૦૧૦ ના રોજ, કુંકુબેન ખરેખર

છાણાં આપવા આરોપીના ઘરે ગયા હતા.

૧૭. વાસ્તવમાં, અમારી પાસે તે દિવસે નારણભાઈ અને તેમના પત્ની હજુ પણ તે જગ્યા પર રહેતા હોવાની કોઈ માહિતી નથી. વજુભાઈ, ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ ના જણાવ્યા મુજબ, તેમણે નારણભાઈને રૂમ વાપરવા માટે આપ્યો હતો. નારણભાઈએ ઘરમાં ચોરી થઈ હોવાની ફરિયાદ કરી હતી, જેના પર, સાક્ષીએ તેમને આવા કિસ્સામાં રૂમ ખાલી કરવા કહ્યું હતું. નારણભાઈ ચાલ્યા ગયા પછી, ફરિયાદી પોતાના ગુમ થયેલા પત્ની વિશે પૂછપરછ કરવા વજુભાઈને મળ્યા હતા. વજુભાઈ ચોક્કસ તારીખ આપી શક્યા ન હતા કે જ્યારે નારણભાઈએ તેમની સાથે ચોરી વિશે વાત કરી હોય. તેથી અમારી પાસે કોઈ સ્પષ્ટ ચિત્ર નથી કે નારણભાઈએ રૂમ ક્યારે ખાલી કર્યો હશે. વજુભાઈની જુબાની જોતાં, તે સંપૂર્ણપણે શક્ય છે કે નારણભાઈએ બનાવની તારીખ પહેલા પણ ઘર ખાલી કરી દીધું હોય.

૧૮. આ પૃષ્ઠભૂમિ સાથે, અમે તે સંજોગોની યાદી આપી શકીએ જેનો ફરિયાદપક્ષ લાભ લેવા માંગે છે. આ સંજોગો નીચે મુજબ છે:

(એ) ફરિયાદીના પત્ની ૧૦.૨.૨૦૧૦ ની સાંજે છાણાં આપવા માટે ઘરેથી નીકળ્યા હતા.

(બી) મૃતકની પુત્રી ભાવનાબેનના જણાવ્યા મુજબ, આરોપીનું ઘર એ એવી અનેક જગ્યાઓમાંથી એક હતું જ્યાં મૃતક નિયમિતપણે

છાણાં પૂરા પાડતા હતા. મૃતક કંકુબેન મોડે સુધી પાછા ફર્યા ન હતા અને તેમનું શબ પાછળથી મળી આવ્યું હતું. શબની ઓળખ વિશે પણ કોઈ શંકા નથી. પતિએ કપડાં અને બાકીના ઘરેણાં પરથી શબની ઓળખ કરી હતી. ડીએનએ ટેસ્ટે પણ પ્રસ્થાપિત કર્યું કે શબ કંકુબેનનું હતું.

(સી) ફરિયાદીએ દાવો કર્યો હતો કે તેમના પત્નીએ બનાવેલા છાણાં આરોપીના ઘરની બહાર પડેલા હતા.

(ડી) ફરિયાદપક્ષના જણાવ્યા મુજબ, મૃતકનું તગારું આરોપી નં. ૧ ના કહેવા પરથી ચાના સ્ટોલ ઓપરેટર પાસેથી મળી આવ્યું હતું.

(ઈ) પંચનામા આંક ૨૬ હેઠળ સોનીની દુકાનમાંથી સોનું અને ચાંદી કબજે કરવામાં આવ્યા હતા.

૧૯. અમે ક્રમાનુસાર દરેક પરિબળનો ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ.

(એ) પ્રથમ પરિબળ વિશે, પુત્રી ભાવનાબેન અને પુત્ર રણમલભાઈની જુબાની મુજબ મૃતકના પત્ની ખરેખર ૧૦.૨.૨૦૧૦ ની સાંજે છાણાં આપવા માટે ઘરેથી નીકળ્યા હતા તે માનવામાં અમને કોઈ મુશ્કેલી નથી.

(બી) અમે ભાવનાબેનની એ વિગતો સ્વીકારવા પણ તૈયાર છીએ કે મૃતકનું ઘર એવી એક જગ્યા હતી જ્યાં મૃતક નિયમિતપણે આવી

સામગ્રી પૂરી પાડતા હતા. જોકે, આ એકમાત્ર જગ્યા ન હતી કે એવી જગ્યા ન હતી કે જેના વિશે અમારી પાસે માહિતી હોય કે મૃતક બનાવની તારીખે ત્યાં ગયા હોય.

(સી) આરોપીના ઘરની બહાર પડેલા છાણાં અંગે, અમને ગંભીર શંકા છે.

ફરિયાદીએ આવા છાણાં કેવી રીતે ઓળખી શકાય તે અંગેનો કોઈ સંકેત આપ્યા વિના તેમને ઓળખ્યા હોવાનો દાવો કર્યો હતો. ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં છાણાં નિયમિતપણે તૈયાર કરવામાં આવે છે અને તેનો ઉપયોગ રસોઈના બળતણ અને અન્ય હેતુઓ માટે થાય છે. તેમના પર કોઈ ઓળખ ચિહ્નો હોતા નથી. જો ફરિયાદીના પત્નીએ બનાવેલા છાણાં કદ, આકાર અથવા ડિઝાઇનમાં અનોખા હોત, તો ફરિયાદી દ્વારા આવી વસ્તુઓની ઓળખ સ્વીકારવા માટે કોર્ટને વિશ્વાસ અપાવવા ફરિયાદપક્ષે આવા પાસાને રેકૉર્ડ પર લાવવો જોઈતો હતો.

(ડી) આરોપીના કહેવા પરથી તગારું મળી આવવાની કહેવાતી બાબત

પણ કોઈ મહત્વની નથી. સૌપ્રથમ, પંચ સાક્ષીએ ફરિયાદપક્ષને સમર્થન આપ્યું ન હતું. વધુ અગત્યનું, જો આ પંચનામું આંક ૪૧ ડિસ્કવરી પંચનામું હોત, તો આરોપીનું એક નિવેદન હોવું જોઈતું હતું જે એપિડન્સ એક્ટ ની કલમ ૨૭ ની મદદથી, પુરાવામાં ગ્રાહ્ય બની શકે. પંચનામું માત્ર એટલું જ નોંધે છે કે તે પોલીસ હતી જેણે

પંચ સાક્ષીઓને જાણ કરી હતી કે કંકુબેનની હત્યા પછી કાઢી નાખવામાં આવેલ કંકુબેનનું તગારું રિકવર કરવાનું છે. આરોપી દ્વારા કોઈ ઘટસ્ફોટ કરતું નિવેદન આપવામાં આવ્યું ન હતું અને તેથી માત્ર તગારું રિકવર થવાનું કોઈ મહત્વ રહેશે નહીં.

(ઈ) પંચનામા આંક ૨૬ હેઠળ સોના અને ચાંદીના ટુકડા રિકવર થવાનું પણ કોઈ મહત્વ નથી. આ પંચનામા હેઠળ તપાસમાં સોનીની દુકાનમાંથી માત્ર ૫૧.૯૯૦ ગ્રામ વજનના સોનાનો અને ૨૮૮ ગ્રામ વજનનો ચાંદીનો ટુકડો એકત્રિત કરવામાં આવ્યો અને રિકવર કરવામાં આવ્યો. આ કિંમતી ધાતુઓને મૃતકના સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં સાથે જોડતો કોઈ પુરાવો નથી. સોનીને આવા ઘરેણાંના વેચાણ સાથે આરોપીને જોડતો બિલકુલ કોઈ પુરાવો નથી. દેખીતી રીતે જ, ઘરેણાં હવે ઓળખી શકાય તેવી હાલતમાં ન હતા. તેથી, તે ફરિયાદપક્ષની ફરજ હતી કે તે પ્રસ્થાપિત કરવા માટે રેકૉર્ડ પર કેટલાક પુરાવા લાવે કે તે આરોપી જ હતો જેણે મૃતકના સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં કોઈ ચોક્કસ વ્યક્તિને વેચ્યા હતા. દુકાનમાલિકની તપાસ કરવામાં આવી ન હતી. તેથી, પંચનામા આંક ૨૬ હેઠળ રિકવર કરાયેલા સોના અને ચાંદીના ટુકડા અને મૃતકના ગુમ થયેલા ઘરેણાં વચ્ચે અમારી પાસે કોઈ પણ પ્રકારની કડી નથી. વધુ અગત્યનું, અમારી પાસે એ માનવા માટે કોઈ

આધાર નથી કે આરોપી નં. ૧ અથવા ૨ એ સદર સોનીને આવા ઘરેણાં વેચ્યા હતા.

૨૦. ઉપરોક્ત ચર્ચા પરથી જોઈ શકાય છે કે મૃતક કંકુબેનની હત્યા કરવા અંગે આરોપી વિરુદ્ધ રતીભાર પણ પુરાવો નથી. ઉપર નોંધેલા સંજોગો ઉપરાંત, અમને એ પણ જણાય છે કે છેલ્લે સાથે જોવા મળ્યાની થિયરી પ્રસ્થાપિત થતી નથી. કંકુબેનને આરોપીના ઘર તરફ જતા કોઈએ જોયા ન હતા. અગાઉ ચર્ચા કર્યા મુજબ, ઘરમાંથી ચોરીના બનાવ પછી જેની જાણ માલિક વજુભાઈ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૯ ને કરવામાં આવી હતી, ત્યારબાદ પણ આરોપી સદર રૂમનો ઉપયોગ ચાલુ રાખતા હોવાનું માનવા માટે અમારી પાસે કોઈ વિશ્વસનીય પુરાવો પણ નથી.

૨૧. બીજા બે સ્પષ્ટ પાસાઓ છે જે વિદ્વાન ટ્રાયલ જજની નજરમાંથી સંપૂર્ણપણે બહાર રહ્યા છે. રાજુભાઈ ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી-૧૩ ની જુબાની મુજબ, આરોપીનું ઘર શાપર પેટ્રોલ પંપથી આશરે ૫ કિમીના અંતરે હતું, જે વિસ્તારમાંથી કંકુબેનનું શબ મળી આવ્યું હતું. આટલા દૂરના સ્થળે શબને કઈ રીતે લઈ જવામાં આવ્યું તે અંગે કોઈ પુરાવા ન હતા. વધુમાં, રાજુભાઈની જુબાની મુજબ, ઘણા દિવસો પછી મળેલા શબ પર કેટલાક ઘરેણાં હજુ પણ હતા. જો ગુનો આચરવાનો ઉદ્દેશ્ય ઘરેણાં ચોરવાનો હતો અને જો હત્યા કર્યા પછી આરોપી પાસે શબને દૂરના સ્થળે

લઈ જવા માટે પૂરતો સમય હતો, તો જ્યારે શબ પાછળથી મળ્યું ત્યારે તેના પર હજુ પણ એક-બે ઘરેણાં હતા તે થોડું વિચિત્ર લાગે છે.

૨૨. આમ રેકૉર્ડ પરના પુરાવા અત્યંત અધૂરા છે. જે સંજોગો પ્રસ્થાપિત થયા હોવાનું કહી શકાય તે અસંબંધિત અને ખંડિત સંજોગોના છૂટાછવાયા ટુકડા છે. તે ઉપરાંત, આરોપી નં. ૧ અને ૨ ની સંડોવણી અને ભૂમિકા કેવી રીતે સુનિશ્ચિત કરી શકાય તે પણ અમને સ્પષ્ટ થતું નથી. બંનેની દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહી એ ધારણા પર આગળ વધવી પડશે કે જ્યારે કંકુબેન છાણાં આપવા ત્યાં ગયા ત્યારે તેઓ બંને રૂમમાં હતા, તેઓ બંનેએ તેમના સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં લૂંટવા માટે તેમનું મૃત્યુ નીપજાવવાનો સામાન્ય ઇરાદો શેર કર્યો હતો અને તે પતિ અને પત્નીની જોડી હતી જેણે યોજના અમલમાં મૂકી હતી. ફોજદારી કાર્યવાહી ધારણાઓ અને અનુમાનો પર આગળ વધતી નથી. જો બનાવ બન્યો ત્યારે આરોપી નં. ૧ એકલા જ ઘરે હોય અને તેમના પત્ની ન હોય તો શું. તેનાથી વિપરીત પ્રશ્ન પણ એટલો જ વ્યાજબી છે. ટ્રાયલ કોર્ટે એવું માન્યું હતું કે બંને આરોપી ઘરે જ હોવા જોઈએ અને તેમણે કંકુબેનનું મૃત્યુ નીપજાવવાનો અને તેમના સોના અને ચાંદીના ઘરેણાં લઈ જવાનો ઇરાદો રાખ્યો હશે. તેથી, અમારો અભિપ્રાય છે કે પડકાર હેઠળનો ચુકાદો ગંભીર ખામીઓ ધરાવે છે. બંને આરોપીઓને દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહી ભૂલભરેલી રીતે નોંધવામાં આવી હતી.

૨૩. આ ક્રિમિનલ અપીલ કાનૂની સહાય મારફતે માત્ર આરોપી નં. ૧ નારણભાઈ બાબુભાઈ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ છે. આશ્ચર્યની વાત એ છે કે, પતિએ અપીલ દાખલ કરી હતી પરંતુ પત્નીએ દાખલ કરી ન હોવાથી, અમે હાઈકોર્ટ લીગલ સર્વિસ કમિટી સાથે વધુ પૂછપરછ કરી હતી. અમને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે આરોપી નં. ૧ ની અરજી કમિટીને તારીખ ૨૧.૫.૨૦૧૨ ના પત્ર હેઠળ રાજકોટ જેલ દ્વારા મોકલવામાં આવી હતી. તદનુસાર, સદર આરોપી વતી અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી. વિદ્વાન એ.પી.પી. જેમને એક દિવસ અગાઉ વિનંતી કરવામાં આવી હતી તેમણે પણ વધુ પૂછપરછ કરી હતી. આરોપી નં. ૨ રેખાબેનનું નિવેદન ૨૧.૩.૨૦૧૭ ના રોજ નોંધવામાં આવ્યું હતું જેમાં તેમણે ધ્યાન દોર્યું હતું કે તેમણે પોતાના વતી પણ અપીલ દાખલ કરવા માટે સહઆરોપી નારણભાઈને ચુકાદાની નકલ પૂરી પાડી હતી. જોકે, આવી કોઈ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હતી. તેથી તેમણે કાનૂની સહાય વકીલ નીમવા માટે ૨૦.૧.૨૦૧૬ ના રોજ અરજી આપી હતી. નિવેદનની સાથે, તેમના પત્રની નકલ અને રાજકોટ જેલનો તારીખ ૨૦.૧.૨૦૧૬ નો ફોરવર્ડિંગ પત્ર રજૂ કરવામાં આવ્યો છે. જ્યારે આ બાબત હાઈકોર્ટ લીગલ સર્વિસીસ કમિટીના સેક્રેટરીના ધ્યાન પર લાવવામાં આવી, ત્યારે તેમણે વધુ પૂછપરછ કરી અને અમને જાણ કરી કે આરોપી નં. ૨ ની કાનૂની સહાય માટેની અરજી મળ્યા પછી, ચુકાદાની નકલ સહિતના જરૂરી દસ્તાવેજો

મેળવવા માટે પત્રો લખવામાં આવ્યા હતા જેમાં થોડો સમય લાગ્યો છે કારણ કે આરોપીને દોષિત ઠેરવનાર જિલ્લા અદાલતના સંદર્ભમાં ભૂલ હતી.

૨૪. આમ જોઈ શકાય છે કે આરોપી નં. ૨ ની અપીલ અત્યંત ગરીબી, નિરક્ષરતા અને પ્રક્રિયાઓની ભુલભુલામણીમાં ખોવાઈ ગઈ છે. તે અપીલ દાખલ કરવા માટે સહઆરોપીને જરૂરી કાગળો પૂરા પાડ્યા હોવાનો દાવો કરે છે. કોઈ વિચિત્ર કારણસર, તેણે માત્ર પોતાના માટે જ અપીલ માટે અરજી કરી. જેલનો રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે તેણી પહેલેથી જ લગભગ સાત વર્ષથી જેલમાં છે. તેણીને કદાચ કાનૂની સહાય માંગવાના પોતાના અધિકાર વિશે અથવા તો પ્રાથમિક રીતે અપીલ દાખલ કરવાનો પોતાને અધિકાર છે તે વિશે પણ જાણ નથી. તેથી એક એવી સ્થિતિ ઊભી થઈ છે કે જ્યાં સહઆરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલી અપીલમાં, અમને જણાયું છે કે દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહી સ્પષ્ટપણે ભૂલભરેલી છે. બંને આરોપીઓ સામેની હકીકતો, સંજોગો અને પુરાવા માત્ર અવિભાજ્ય રીતે જોડાયેલા નથી, તે વાસ્તવમાં સમાન છે જેમાં કોઈ પણ પ્રકારનો ભેદ શક્ય નથી. તેથી અમારા મગજમાં તરત જ પ્રશ્ન ઊભો થાય છે કે શું આપણે માત્ર આ અપીલ પૂરતા સીમિત રહેવું જોઈએ, આરોપી નં. ૧ કે જે એકમાત્ર અપીલકર્તા છે તેમની દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહીની કાયદેસરતા નક્કી કરવી જોઈએ અને કોઈપણ વિશેષ નિર્દેશો વિના અપીલનો નિકાલ કરવો

જોઈએ? અમારા અભિપ્રાય મુજબ, આવા તકનીકી અભિગમથી ન્યાયમાં ભારે ગેરરીતિ થશે. આરોપી નં. ૨ ને દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહી પણ સંપૂર્ણપણે ભૂલભરેલી હતી તેવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા પછી, શું આપણે માત્ર એટલા માટે જ તેમની સજા અકબંધ રાખીશું કે તેણી અપીલ દાખલ કરી શકી નથી?

૨૫. કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ ૩૯૭ હાઈકોર્ટ અથવા કોઈપણ સેશન્સ જજને તેના સ્થાનિક અધિકારક્ષેત્રમાં આવેલી કોઈપણ નીચલી ક્રિમિનલ કોર્ટ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહીનો રેકૉર્ડ મંગાવવાની અને તપાસવાની સત્તા આપે છે જેથી કરીને કોઈપણ તારણ, સજા અથવા હુકમની સચોટતા, કાયદેસરતા અથવા ઔચિત્ય વિશે અને આવી નીચલી કોર્ટની કોઈપણ કાર્યવાહીની નિયમિતતા વિશે સંતોષ મેળવી શકાય. તેવી જ રીતે, કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ ૪૦૧ હાઈકોર્ટની રિવિઝન સત્તાને લગતી છે. કલમ ૪૦૧ ની પેટા-કલમ (૧) એવી જોગવાઈ કરે છે કે કોઈ કાર્યવાહીના કિસ્સામાં, જેનો રેકૉર્ડ તેણે પોતે મંગાવ્યો હોય અથવા જે અન્યથા તેના ધ્યાનમાં આવે, તો હાઈકોર્ટ, તેના વિવેકાધિકારમાં કલમો ૩૮૬, ૩૮૯, ૩૯૦ અને ૩૯૧ દ્વારા અપીલ કોર્ટને અથવા કલમ ૩૦૭ દ્વારા સેશન્સ કોર્ટને આપવામાં આવેલી કોઈપણ સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકે છે. તેવી જ રીતે, કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ ૪૮૨, જેમ કે જાણીતું છે, આ કોડ હેઠળના કોઈપણ

હુકમને અમલમાં મૂકવા માટે અથવા કોઈપણ કોર્ટની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગને રોકવા માટે અથવા અન્યથા ન્યાયના હેતુઓને સુરક્ષિત કરવા માટે જરૂરી હોય તેવા હુકમો કરવા માટે હાઈકોર્ટની અંતર્ગત સત્તાઓને સુરક્ષિત રાખે છે.

૨૬. સુપ્રીમ કોર્ટે એ.આઈ.આર. ૧૯૫૯ સુપ્રીમ કોર્ટ ૧૪૪ માં નોંધાયેલા પ્રણવ કુમાર મિત્રા વિ. સ્ટેટ ઓફ ડબલ્યુ.બી. અને અન્યના કેસમાં કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૮૯૮ ની કલમો ૪૩૧ અને ૪૩૯ હેઠળના રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રની રૂપરેખાની વિચારણા કરી હતી. આ એક એવો કેસ હતો જેમાં દોષિત ઠરેલા આરોપીએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ રિવિઝન પિટિશન દાખલ કરી હતી. કાર્યવાહી પડતર હતી તે દરમિયાન, આરોપી પોતાની હયાત વિધવા અને બાળકોને પાછળ છોડીને મૃત્યુ પામ્યો હતો. વારસદારોમાંના એકે હાઈકોર્ટને વિનંતી કરી કે દોષિતના મૃત્યુ છતાં, રિવિઝન પિટિશનનો ગુણદોષના આધારે નિર્ણય કરવામાં આવે. તેણે પોતાના મૃતક પિતાની જગ્યાએ નામ દાખલ કરવા માટે પણ અરજી કરી. હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચે દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહીના ગુણદોષમાં ઉતરવાનો ઇનકાર કર્યો અને માત્ર એ પ્રશ્ન પૂરતો સીમિત રાખ્યો કે દંડની સજા અયોગ્ય રીતે કઠોર હતી કે કેમ. સુપ્રીમ કોર્ટની બંધારણીય બેન્ચે ઠરાવ્યું કે કોડની કલમ ૪૩૯ હેઠળ હાઈકોર્ટની રિવિઝનલ સત્તા એ વિવેકાધીન સત્તા છે જેનો ઉપયોગ ન્યાયની સહાય માટે થવો જોઈએ.

હાઈકોર્ટ આવી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે કે નહીં, તે કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર આધારિત હોવું જોઈએ. કલમ ૪૩૫ સાથે વંચાણે લેતા કોડની કલમ ૪૩૯ દ્વારા હાઈકોર્ટમાં નિહિત રિવિઝનલ સત્તાઓ પક્ષકાર માટે કોઈ અધિકાર ઊભો કરતી નથી, પરંતુ ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રના માન્ય નિયમો અનુસાર ન્યાય થાય છે અને તાબાની ક્રિમિનલ કોર્ટો તેમના અધિકારક્ષેત્રની બહાર જતી નથી અથવા કોડ દ્વારા તેમનામાં નિહિત સત્તાઓનો દુરુપયોગ કરતી નથી તે જોવાની હાઈકોર્ટની સત્તાને સુરક્ષિત રાખે છે. વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યારે હાઈકોર્ટ રિવિઝનમાં અરજીને ધ્યાનમાં લેવાનું યોગ્ય અને ઉચિત સમજે છે અથવા પોતાની મેળે રેકૉર્ડ મંગાવે છે, તો રિવિઝન પડતર હોય તે દરમિયાન દોષિત વ્યક્તિના મૃત્યુ છતાં, તેની પાસે દંડની સજાની સાચી, ઔચિત્ય અથવા કાયદેસરતાના સમગ્ર પ્રશ્નની તપાસ કરવાની સત્તા છે, જેમાં અનિવાર્યપણે તે દષ્ટિકોણથી દોષિત ઠરાવતા હુકમની તપાસ કરવી પણ સામેલ છે.

૨૭. ૧૯૬૮ ક્રિમિનલ લો જર્નલ ૭૩૬ માં નોંધાયેલા સુનિલખ્ય ચૌધરી વિ. એચ.એમ. જાદવેટ અને અન્યના કેસમાં, કલકત્તા હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે ઠરાવ્યું હતું કે ભલે કોઈ પક્ષકાર રિવિઝનમાં હાઈકોર્ટ સમક્ષ અરજી ન કરે પરંતુ સદર કેસ કોઈ અન્ય પક્ષકાર દ્વારા કોર્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવે, તો પણ હાઈકોર્ટને ન્યાયના હેતુઓને સંતોષવા માટે

જરૂરી હુકમો પસાર કરવા પોતાની રિવિઝનલ અથવા અંતર્ગત સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવામાં કોઈ અડચણ આવશે નહીં.

૨૮. ૧૯૭૭ ક્રિમિનલ લો જર્નલ ૬૭૩ માં નોંધાયેલા રતન સિંહ વિ. સ્ટેટ ઓફ મધ્યપ્રદેશના કેસમાં હકીકતો એવી હતી કે સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા ત્રણ આરોપીઓને હત્યાના ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા. તેમાંથી બે આરોપીઓએ દોષિત ઠરાવવા અને સજા સામે હાઈકોર્ટ સમક્ષ જેલ મારફતે અપીલ દાખલ કરેલ હતી. ત્રીજા, રતન સિંહે અપીલ દાખલ કરેલ ન હતી. જેલ મારફતે મોકલવામાં આવેલા અપીલ મેમોમાં ત્રણેય નામો હતા પરંતુ મેમો પર માત્ર બે દોષિતોની સહી હતી અને રતન સિંહની સહી ન હતી. સહઆરોપીની અપીલમાં, હાઈકોર્ટને ખાતરી થઈ ગઈ હતી કે દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહી સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર હતી અને તે ટકી શકે તેમ ન હતી. તેથી બંને અપીલકર્તાઓની અપીલ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. જોકે હાઈકોર્ટના ધ્યાનમાં એ આવ્યું ન હતું કે ત્રીજો આરોપી પણ દોષિત ઠરેલ છે જેની અપીલ કોર્ટ સમક્ષ ન હતી. ત્યારપછી, ત્રીજા આરોપીએ કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ એક અરજી દાખલ કરી, જેમાં કોર્ટને પોતાના કેસ પર વિચાર કરવા અને પોતાની સજા અને દોષિત ઠરાવવાના હુકમને પણ રદ કરવા વિનંતી કરી. ત્યારબાદ, તેણે છ વર્ષના વિલંબ માફી માટેની વિનંતી સાથે અપીલ પણ દાખલ કરેલ. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં, કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે રાજ્ય તેના નાગરિકોનું

રક્ષક છે, અને તેથી, તેણે જોવું પડશે કે કોઈ નિર્દોષ વ્યક્તિ, જે તેનો નાગરિક હોય, તેને અન્યાયી અને ગેરકાયદેસર સજા ન ભોગવવી પડે. રાજ્યની આ ફરજ અને વિશેષાધિકાર હાઇકોર્ટને સોંપવામાં આવેલ છે અને આ જ કારણ છે કે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર (જૂના) ની કલમ ૪૩૯ અથવા વર્તમાન કોડની કલમ ૪૦૧ હેઠળ આટલી વ્યાપક સત્તાઓ આપવામાં આવી છે. એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે તાબાની ક્રિમિનલ કોર્ટો પર દેખરેખ અને નિરીક્ષણ રાખવાની આ કોર્ટની ફરજ છે કે આવી કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ દોષિત ઠરાવતો હુકમ ગેરકાયદેસર નથી અને કોઈને એવી સજા ભોગવવા માટે મજબૂર કરવામાં આવતું નથી જે ગેરકાયદેસર અને કાયદાથી વિપરીત હોય. તેમાં વધુમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:

"૧૦. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે આ ત્રીજા પક્ષકાર દ્વારા માહિતી આપવાનો કિસ્સો ન હતો પરંતુ તે આરોપી દ્વારા જ કરવામાં આવેલી અરજી હતી, જે ટ્રાયલનો પક્ષકાર હતો અને જેણે કોઈ અપીલ દાખલ કરી ન હતી, તેની અરજીને કોર્ટને ત્રીજા પક્ષકાર દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતી તરીકે ગણી શકાય નહીં. અમને આ વાંધામાં કોઈ દમ જણાતો નથી. જો હાઇકોર્ટ એવી વ્યક્તિના કહેવા પર રિવિઝનમાં કાર્ય કરી શકે, જે સીધી રીતે હિત ધરાવતો પક્ષકાર ન હોય, તો જ્યારે અન્યથા જાણ કરવામાં આવે ત્યારે શા માટે નહીં. જ્યાં સુધી પોતાની મેળે રિવિઝનલ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવાનો સંબંધ છે, તે ટાંકવું સુસંગત રહેશે કે કોર્ટ સિસ્ટમના પ્લગ કોણે લગાવ્યા તે અગત્યનું નથી. જે અગત્યનું છે અને જેના પર

ભાર મૂકવો જોઈએ તે રાહત સાચી છે કે ખોટી તે છે. આપણે એ ભૂલી શકીએ નહીં કે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર હેઠળ આ કોર્ટનું રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્ર તેના વાસ્તવિક હેતુમાં માત્ર સત્તા જ નથી પરંતુ એક ફરજ પણ છે.

૨૯. ૧૯૭૮ ક્રિમિનલ લો જર્નલ ૧૨૪૧ માં નોંધાયેલા એમ.પી. પૂનમ્મા અને અન્ય વિ. સ્ટેટ ઓફ કાર્લાટકના કેસમાં કાર્લાટક હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે અવલોકન કર્યું કે હાઈકોર્ટનું રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્ર ખૂબ જ વ્યાપક છે. તેમાં વધુમાં નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું :

"૮. હાઈકોર્ટનું રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્ર ખૂબ જ વ્યાપક છે. ન્યાયિક અન્યાયનું એવું કોઈ સ્વરૂપ નથી જ્યાં જરૂર પડ્યે આ કોર્ટ પહોંચી ન શકે. જો આનાથી વિપરીત હોત તો તે દુર્ભાગ્યપૂર્ણ હોત. આ એક એવો કેસ છે જેમાં આરોપીઓને ખોટી રીતે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા. એ નોંધવું જોઈએ કે જ્યાં વાસ્તવમાં દોષિત વ્યક્તિઓને અયોગ્ય રીતે નિર્દોષ છોડી દેવામાં આવે તેમજ જ્યાં નિર્દોષ વ્યક્તિઓને દોષિત ઠેરવવામાં આવે ત્યાં પણ સમાન રીતે અન્યાય થઈ શકે છે. તેથી, આ એક યોગ્ય કેસ છે જેમાં મારે મારી રિવિઝનલ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને એ-૨ અને એ-૩ સામે પસાર કરવામાં આવેલ દોષિત ઠરાવતો હુકમ અને સજા રદ કરવા માટે દખલ કરવી જોઈએ, ભલે તેમણે અપીલ કરી ન હોય."

૩૦. આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષ ૧૯૮૫ ક્રિમિનલ લો જર્નલ ૫૫૬ માં નોંધાયેલા સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત વિ. રોહિત અને અન્યના કેસમાં હકીકતો એવી હતી કે આરોપીને આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪ ભાગ-૧ હેઠળના ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો. આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૨

હેઠળના ગુના માટે તેને નિર્દોષ છોડવા સામે રાજ્યએ પડકાર ફેંક્યો હતો. આરોપીએ પોતાની સજા સામે કોઈ અપીલ દાખલ કરેલ ન હતી. રાજ્યની અપીલની સુનાવણી દરમિયાન, ડિવિઝન બેન્ચને જણાવ્યું કે આરોપીને દોષિત ઠરાવવાની કાર્યવાહી ભૂલભરેલી હતી. તેથી પ્રશ્ન એ ઊભો થયો કે આરોપીની અપીલની ગેરહાજરીમાં, નિર્દોષ છોડવા સામેની રાજ્યની અપીલમાં, શું તેનો દોષિત ઠરાવતો હુકમ રદ કરી શકાય. ડિવિઝન બેન્ચે અન્ય હાઈકોર્ટોના ચુકાદાઓનો સંદર્ભ આપીને નીચે મુજબ ઠરાવ્યું અને અવલોકન કર્યું:

"૪. અમે શરૂઆતમાં જ ઉલ્લેખ કરી શકીએ કે આરોપી નં. ૧ જેને વિદ્વાન સેશન્સ જજ દ્વારા આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૦૪(૧) હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠરાવવામાં આવ્યો છે તેણે તેની સામે પસાર કરાયેલા દોષિત ઠરાવતા હુકમ અને સજાને પડકારતી કોઈ અપીલ દાખલ કરી નથી. આ સંબંધમાં, સામાવાળાઓ / પ્રતિવાદીઓ તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગાંધીએ રજૂઆત કરી હતી કે ભલે આરોપી નં. ૧ એ દોષિત ઠરાવતા હુકમ સામે કોઈ અપીલ દાખલ કરી ન હોય, આ કોર્ટ આ અપીલમાં પુરાવાની મૂલવણી કરતી વખતે, સદર ગુના માટે આરોપી નં. ૧ ની સજા વાજબી છે કે નહીં તે ધ્યાનમાં લઈ શકે છે. તેમણે આગ્રહ કર્યો હતો કે ભલે આરોપી નં. ૧ દ્વારા કોઈ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી ન હોય, આ કોર્ટ, આ અપીલની સુનાવણી કરતી વખતે, રિવિઝનલ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે અને આરોપી નં. ૧ ને સદર ગુનામાંથી નિર્દોષ મુક્ત કરી શકે છે ભલે તેણે કોઈ અપીલ દાખલ કરી ન હોય. તેમણે પોતાની રજૂઆતના સમર્થનમાં (૧)

એમ્પરર વિ. પંચાક્ષરમ, એ.આઈ.આર. ૧૯૩૮ મેડ ૭૨૩ : (૧૯૩૮ (૩૯) ક્રિ.એલ.જે. ૮૭૧), (૨) સ્ટેટ ગવર્નમેન્ટ, મધ્યપ્રદેશ વિ. શિવદયાળ ગુરુદયાળ, એ.આઈ.આર. ૧૯૫૬ નાગ ૮: (૧૯૫૬ ક્રિ.એલ.જે. ૮૩) અને (૩) ધી સ્ટેટ વિ. બાબુલાલ અને ભેરુમલ એ.આઈ.આર. ૧૯૫૬ રાજ ૬૭: (૧૯૫૬ ક્રિ.એલ.જે. ૫૫૦) માં નોંધાયેલા ચુકાદાઓ પર આધાર રાખ્યો છે. શ્રી ગાંધી દ્વારા ટાંકવામાં આવેલી ઓથોરિટીઓ પર જતા પહેલા કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની સંબંધિત અનુરૂપ જોગવાઈઓનો સંદર્ભ લેવો યોગ્ય રહેશે, જે હાઈકોર્ટ દ્વારા રિવિઝનની સત્તાઓ સાથે સંબંધિત છે. કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૯૭ હાઈકોર્ટને તેના અધિકારક્ષેત્રમાં આવેલી કોઈપણ નીચલી ક્રિમિનલ કોર્ટ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહીનો રેકૉર્ડ મંગાવવાની અને તપાસવાની સત્તા આપે છે જેથી કરીને કોઈ પણ નોંધાયેલ અથવા પસાર કરાયેલ તારણ, સજા અથવા હુકમની સચોટતા, કાયદેસરતા અથવા ઔચિત્ય વિશે અને આવી નીચલી કોર્ટની કોઈપણ કાર્યવાહીની નિયમિતતા વિશે સંતોષ મેળવી શકાય. કોડની કલમ ૪૦૧(૧) કહે છે કે – કોઈપણ કાર્યવાહીના કિસ્સામાં, જેનો રેકૉર્ડ તેણે પોતે મંગાવ્યો હોય અથવા જે અન્યથા તેના ધ્યાનમાં આવે, તો હાઈકોર્ટ, તેના વિવેકાધિકારમાં ક્રિમિનલ પી.સી. ની કલમો ૩૮૬, ૩૮૯, ૩૯૦ અને ૩૯૧ દ્વારા અપીલ કોર્ટને આપવામાં આવેલી કોઈપણ સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકે છે. આ દર્શાવે છે કે હાઈકોર્ટ દ્વારા રિવિઝનની સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકાય છે ભલે રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી કલમ ૩૯૭ હેઠળ મંગાવવામાં ન આવ્યા હોય પરંતુ કોઈપણ કાર્યવાહીમાં કોર્ટના ધ્યાનમાં આવ્યા હોય. આ નિર્દોષ છોડવા સામેની અપીલમાં સેશન્સ કેસ નં. ૪૭/૮૨ નો રેકૉર્ડ અને

કાર્યવાહી અમારી સમક્ષ છે અને ક્રિમિનલ પી.સી. ની કલમ ૪૦(૧) ની જોગવાઈઓની રૂએ, અમે રિવિઝનમાં અમને આપવામાં આવેલી આ સત્તાનો ઉપયોગ કરી શકીએ છીએ. કલમ ૪૦૧ કહે છે કે જે સત્તાઓનો ઉપયોગ અપીલ કોર્ટ દ્વારા કરી શકાય છે, તેનો ઉપયોગ અમારા દ્વારા રિવિઝનની સત્તાઓના ઉપયોગમાં કરી શકાય છે. તેથી, શ્રી ગાંધીની એ રજૂઆત સ્વીકારવામાં કોઈ મુશ્કેલી જણાતી નથી કે રિવિઝનની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકાય છે અને જો આખરે અમે એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચીએ કે સાપરાધ મનુષ્યવધના ગુના માટે પણ આરોપી નં. ૧ ની સજા વાજબી નથી તો અમે રિવિઝનની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને સદર સજા પણ રદ કરી શકીએ છીએ ભલે આરોપી નં. ૧ એ પોતાની સજા સામે આ કોર્ટ સમક્ષ કોઈ અપીલ દાખલ કરી ન હોય."

૩૧. (૨૦૧૩) ૧૫ સુપ્રીમ કોર્ટ કેસીસ ૨૨૨ માં નોંધાયેલા સેન્ટ્રલ બ્યુરો ઓફ ઇન્વેસ્ટિગેશન વિ. અશોક કુમાર અગ્રવાલ અને અન્યના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમો ૩૮૭ અને ૪૦૧ પક્ષકારની તરફેણમાં કોઈ અધિકાર ઊભો કરતી નથી પરંતુ ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રના માન્ય સિદ્ધાંતો અનુસાર ન્યાય થાય તે જોવા કોર્ટને સત્તા આપે છે અને સક્ષમ બનાવે છે.

૩૨. (૨૦૦૬) ૭ સુપ્રીમ કોર્ટ કેસીસ ૨૮૬ માં નોંધાયેલા પોપ્યુલર મુથૈયા વિ. સ્ટેટ રિપ્રેઝેન્ટેડ બાય ઇન્સ્પેક્ટર ઓફ પોલીસના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે અપીલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે, હાઈકોર્ટ અંતર્ગત સત્તાઓનો પોતાની મેળે ઉપયોગ કરીને, એવી વ્યક્તિઓ સામે

કેસની વધુ તપાસનો નિર્દેશ આપી શકે છે જેઓ ચાર્જ-શીટ થયેલ નથી અને જેઓ ટ્રાયલના તબક્કે આરોપી નથી પરંતુ જેમને હાઇકોર્ટને લાગે છે કે ચાર્જ-શીટમાં સામેલ કરવા જોઈતા હતા. જોકે આવી સત્તાઓનો ઉપયોગ ભાગ્યે જ થવો જોઈએ.

૩૩. (૨૦૦૨) ૧ સુપ્રીમ કોર્ટ કેસીસ ૨૬૬ માં નોંધાયેલા સુરેન્દ્ર સિંહ રાઉતેલા ઉર્ફે સુરેન્દ્ર સિંહ બંગાળી વિ. સ્ટેટ ઓફ બિહાર (હવે સ્ટેટ ઓફ ઝારખંડ) ના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે હાઇકોર્ટ રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને પોતાની મેળે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આરોપીને આપવામાં આવેલી સજામાં વધારો કરી શકે છે અને માત્ર એટલા માટે જ તેના પર કોઈ અસર થતી નથી કે સજા વધારવા માટે કોડની કલમ ૩૭૭ હેઠળ અપીલની જોગવાઈ છે અને આવી કોઈ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી નથી. અલબત્ત આવી સત્તાઓનો ઉપયોગ આરોપીને સુનાવણીની તક આપ્યા પછી જ થવો જોઈએ.

૩૪. (૧૯૯૭) ૪ સુપ્રીમ કોર્ટ કેસીસ ૨૪૧ માં નોંધાયેલા કૃષ્ણાન અને અન્ય વિ. કૃષ્ણાવેણી અને અન્યના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે પુનરોચ્ચાર કર્યો હતો કે હાઇકોર્ટને કોડની કલમ ૪૦૧ હેઠળ પોતાની મેળે રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાની સત્તા છે. હાઇકોર્ટની રિવિઝનલ સત્તા માત્ર એ જોવા માટે સત્તા જાળવી રાખે છે કે ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રના માન્ય નિયમો અનુસાર ન્યાય થાય છે અને તેની તાબાની કોર્ટો અધિકારક્ષેત્રની

બહાર જતી નથી અથવા કોડ હેઠળ તેમનામાં નિહિત સત્તાનો દુરુપયોગ કરતી નથી અથવા નીચલી ક્રિમિનલ કોર્ટોની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ અટકાવવા અથવા ન્યાયમાં ગેરરીતિ અટકાવવા માટે છે.

૩૫. (૧૯૯૦) ૪ સુપ્રીમ કોર્ટ કેસીસ ૭૧૮ માં નોંધાયેલા ગોવિંદ રામજી જાધવ વિ. સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્રના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે હાઈકોર્ટ રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને પોતાની મેળે સજા વધારી પણ શકે છે, જોકે, તેણે નિર્ણય લેતા પહેલા કારણ દર્શાવવાની તક પૂરી પાડવી આવશ્યક છે.

૩૬. (૧૯૭૩) ૩ સુપ્રીમ કોર્ટ કેસીસ ૮૮૪ માં નોંધાયેલા રમેશચંદ્ર જે. ઠક્કર વિ. આસનદાસ પરમાનંદ ઝવેરી, સ્ટેટ ઓફ મહારાષ્ટ્રના કેસમાં, સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું કે જૂના કોડની કલમ ૪૩૯ હેઠળના રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ હાઈકોર્ટ દ્વારા ક્યાં તો દોષિત વ્યક્તિ દ્વારા જાતે અથવા અન્ય કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા રજૂઆત કરવાથી અથવા કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા બિલકુલ રજૂઆત કર્યા વિના કોઈપણ સ્ત્રોતમાંથી મેળવેલા પોતાના જ્ઞાનના આધારે પોતાની મેળે કરી શકાય છે. હાઈકોર્ટની રિવિઝન સત્તાને અમલમાં લાવવા માટે માત્ર એટલી માહિતી જરૂરી છે જે હાઈકોર્ટને એવું વિચારવા મજબૂર કરે કે તાબાની કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલો હુકમ તેની રિવિઝન સત્તાના ઉપયોગ માટે યોગ્ય છે.

૩૭. ઉપરોક્ત ન્યાયિક ચુકાદાઓ પરથી, જોઈ શકાય છે કે કોડ ઓફ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર ની કલમ ૩૯૭ સાથે વંચાણે લેતા કલમ ૪૦૧ હેઠળ હાઈકોર્ટની રિવિઝન સત્તા અત્યંત વ્યાપક છે જોકે યોગ્ય કેસમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા તેનો ભાગ્યે જ ઉપયોગ થવો જરૂરી છે. સત્તાઓ નીચલી કોર્ટોના ચુકાદાઓ અને હુકમોને સુધારવા માટે પ્રકૃતિમાં અંતર્ગત છે જે ગંભીર ગેરકાયદેસરતા અથવા અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ ધરાવે છે. સર્વોચ્ચ વિચારણા એ નથી કે કોર્ટમાં કોણે રજૂઆત કરી છે અથવા કોઈએ બિલકુલ રજૂઆત કરી છે કે કેમ પરંતુ કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ અટકાવવા અને અન્યાય દૂર થાય તેની ખાતરી કરવાની છે. જો હાઈકોર્ટના ધ્યાનમાં એવી હકીકતો લાવવામાં આવે છે કે નીચલી કોર્ટનો હુકમ ગંભીર ગેરકાયદેસરતા ધરાવે છે અને તેથી, તેને રિવિઝનમાં લેવાની જરૂર છે, તો હાઈકોર્ટને પોતાની મેળે આવી રિવિઝનલ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરતા કોઈ અટકાવી શકશે નહીં.

૩૮. જો આપણે એ વાતની અવગણના કરીને એકમાત્ર અપીલકર્તાની અપીલને મંજૂરી આપીએ કે એ જ, કાયદેસર રીતે ટકી ન શકે તેવા ચુકાદા હેઠળ, વધુ એક આરોપીને દોષિત ઠેરવવામાં આવી છે અને જો તેણીનો દોષિત ઠરાવતો હુકમ અને સજા પણ રદ કરવામાં ન આવે તો તેણી વર્ષો સુધી જેલમાં સબડતી રહેશે, તો તે અન્યાયનો ઉત્તમ દાખલો બની રહેશે.

૩૯. ન તો કાયદો કે ન તો હાઈકોર્ટની સત્તાઓની કોઈ મર્યાદા અમને સંપૂર્ણ દોષિત ઠરાવતા ચુકાદામાં દખલ કરતા અને બંને આરોપીઓ સામે તેને રદ

કરતા અટકાવે છે. વાસ્તવમાં, અન્યાયના મૂળ પર પ્રહાર કરવાની અને જે વ્યક્તિની સજા સંપૂર્ણપણે ખોટી રીતે નોંધવામાં આવી હોય તેને આવી ગેરકાયદેસરતાનું પરિણામ લાંબા સમય સુધી ભોગવવું ન પડે તેની ખાતરી કરવાની કોર્ટની નૈતિક ફરજ છે.

૪૦. પરિણામે એકમાત્ર અપીલકર્તાની અપીલ મંજૂર કરતી વખતે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલ તેમનો દોષિત ઠરાવતો હુકમ અને સજા રદ કરતી વખતે, પોતાની મેળે રિવિઝન સત્તાઓના ઉપયોગમાં, અમે સેશન્સ કેસ નં. ૪૪/૨૦૧૦ ના મૂળ આરોપી નં. ૨ નો દોષિત ઠરાવતો હુકમ અને સજા પણ રદ કરીએ છીએ. જો કોઈ ફોજદારી કેસમાં જરૂરી ન હોય તો, તેમને તાત્કાલિક મુક્ત કરવામાં આવશે. ક્રિમિનલ અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

રેકર્ડ અને પ્રોસિડિંગ્સ સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલવી.

(ન્યાયમૂર્તિ અકીલ કુરેશી)

(ન્યાયમૂર્તિ બરિન વૈષ્ણવ)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.